

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 75833232 - 610- 219
Konu : Soru Önergeleri

16/03/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2017 tarih ve 43452547-120.07-85211 sayılı yazı.

Bakanlığuma intikal eden ilgi yazı eki, Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin TARHAN tarafından tevcih edilen 7/11509 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Faruk ÖZLÜ
Bakan

Ek:

Cevabi yazı (2 sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN TAHSİN TARHAN'IN

7/11509 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Hereke İpek Halısı, 132 yıl önce 1885 yılında bir uluslararası sertifika ile marka olarak tescillenmiştir. Hereke İpek Halıları, tarihi pek çok mekânda eşsiz görüntüsü, dayanıklılığı ve özgün hali ile yer almıştır. Yıpranmayan, sökülmeyen ve eskimeyen yapısı ile yıllar önce bir marka haline gelmiş olan Hereke İpek Halıları, binlerce ailenin geçim kaynağı olmuştur.

Ancak son 20 yıl içinde, özellikle Çin ve Hindistan'dan ithal edilen, üstelik bir hayli kalitesiz halılar, Kocaeli'nde bu sektörün giderek gücünü yitirmesine yol açmıştır. Osmanlı'dan günümüze kalan, önemli bir kültürel değerimiz olan Hereke ipek halıları, ithal halılarla rekabet edemeyince, Kocaeli'nde halı tezgâhları kapanmıştır.

Hereke İpek Halılarının bölgeye sağlayacağı hareketlilikle, ekonomi ve ihracata önemli katkılar sunulacaktır. Böylece ipek halıcılığının yanında, tekne turları da düzenlenen bu şirin belde yok olmaktan kurtulacaktır.

Bu çerçevede;

Soru 1- Hereke İpek Halılarının coğrafi işaret olarak tanımlanması için şimdiye kadar yapılmış bir başvuru bulunmakta mıdır?

Soru 2- Uluslararası sertifikası olan Hereke İpek Halıları bir Türk Markası olarak tescil edilmiş midir?

Soru 3- Bu ve bunun gibi kültürel miraslarımıza sahip çıkılması ve bu alanda çalışma yapmak isteyen müteşebbislerin öncelikli olarak desteklenmesi için Bakanlığınız bünyesinde oluşturulmuş ayrı bir fon bulunmakta mıdır?

Soru 4- Uluslararası alanda da büyük beğeni topladığı araştırmacılar tarafından da tespit edilerek çok defa dile getirilmiş olmasına rağmen bu konuda şimdiye kadar uluslararası bir pazar oluşturulması için bir çalışma yapılmamasının nedeni nedir?

Soru 5- Kocaeli, sanayi ve ekonomiye sunduğu katkıların yanında tarihsel dokusu ile de ön plana çıkmaktadır. Bu anlamda ilk üretimlerin yapıldığı makine, teçhizat ve tezgâhların sergilenebileceği bir Bilim, Teknoloji ve Sanayi Tarihi Müzesi kurulacak mıdır?

CEVAPLAR:

Cevap 1 - Hereke İpek Halıları ile ilgili olarak üç adet tescilli coğrafi işaret bulunmakta ve bunların her üçü de 01.09.1996 tarihinden bu yana coğrafi işaret olarak korunmaktadır. Söz konusu coğrafi işaretler; Hereke İpek Halısı, Hereke Yün İpek Halısı ve Hereke Yün El Halısı'dır. Bu üç tescil aynı zamanda, ülkemizdeki ilk üç coğrafi işaret tescili olma özelliğini de taşımaktadır.

Cevap 2 – “Hereke” ibaresi 10.03.1992 tarihinden geçerli olmak üzere Sümer Holding A.Ş. adına halılar için ticari bir Türk markası olarak tescil edilmiştir. Sümer Holding halen hem ulusal hem de Avrupa Birliği ve ABD bazında “Hereke” markasının sahibidir. Bunun dışında çeşitli firmaların, kendi oluşturdukları markaların yanında “Hereke” ibaresine de yer vererek tescil ettirdikleri ticari markalar da mevcuttur (Hanedan Hereke ve Tat Hereke gibi).

Cevap 3 – Bakanlığımız bünyesinde bu kapsamda ayrı bir fon bulunmamakla birlikte 10 Ocak 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile coğrafi işaret tescil ücretleri önemli oranda düşürülmüştür. Daha önce binlerce lirayı bulabilen ilan masrafları, ilan yönteminin değiştirilmesi ile ortadan kaldırılmıştır. 2017 Ücret Tebliği ile coğrafi işaret başvuru ve tesciline ilişkin tüm ücretler önceki yıldan daha düşük hale getirilmiş ve müteşebbislerimiz bu şekilde desteklenmiştir.

Cevap 4 – El halılarının dokuma tekniği ve yöresel kimlikleri ile araştırılması, arşivlenmesine yönelik olarak bugüne kadar yapılmış çok sayıda çalışma mevcuttur. İlaveten, 6769 sayılı Kanun ile Türk Patent ve Marka Kurumu bünyesinde müstakil bir “Coğrafi İşaretler Dairesi Başkanlığı” tesis edilmiş olup, bu yeni kurumsal yapılanma vasıtasıyla coğrafi işaretli ürünlerimizin dünyada daha fazla bilinir olması ve ürünlerimizin pazarlama imkânlarının zenginleştirilmesi için projeler geliştirilecektir. Bu konudaki çalışmalar halen devam etmektedir.

Ayrıca 2016 yılı Ekim ayında İsviçre'nin Cenevre şehrinde Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı Genel Kurul toplantıları esnasında Türk Patent ve Marka Kurumu ile Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliğiyle “Türk Kültürü ve Coğrafi İşaretler Sergisi” gerçekleştirilmiş ve Hereke Halılarımız uluslararası katılımcılara uygulamalı olarak tanıtılmıştır.

Cevap 5 – 2017-2019 yıllarını kapsayan Tasarım Strateji Belgesi ve Eylem Planında ülkemizde bir tasarım müzesi kurulması faaliyeti yer almaktadır. Bu çerçevede ülkemizde tasarımları da içerecek şekilde bir Sınai Mülkiyet Müzesi kurulmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.